

soner, efter at man nu i en Menneſtealder i Fred og Ro og uden nogen nævneværdig Vanſtelighed har kunnet anlægge, og jeg kan vel ſige, ſaa godt ſom fuldføre hele Telegrafnettet, og efter at man nu i Løbet af en halv Snes Aar har ſpændt et Telefonnet over hele Landet af et ſaadant Omfang, at man for 10 Aar ſiden vilde have anſet det for en Umulighed. Da der ikke for Udvalget har foreligget noget ſom helſt gyldigt Beviſ for, at det har været forbundet med nogen nævneværdig Vanſtelighed at komme frem uden Ektſpropriationsret, kan jeg ſom ſagt ikke ſtønne, at der er nogen Nødvendighed eller nogen rimelig Grund til nu paa en Gang at give en ſaa udvidet Ektſpropriationsret, ſom det vil være, naar man ſiger, at al Ejendom her i Landet, det være ſig i privat eller offentlig Eje, kan erhverves ved Ektſpropriation til Anlæg af Telegrafer og Telefoner. Man begrænſer ikke denne Ektſpropriationsret til nogen ſom helſt Tid, men ſiger ganſte ſimpelt: det gælder fra nu af og for beſtandig. Det er efter mit Skøn et Indgreb i den private Ejendomsret og i Ejendomsretten i det hele taget, ſom jeg ikke kan ſaa bragt i Overensſtemmeſe med min Forſtaeſe af Grundloven. Jeg kan ikke ſtønne rettere, end at der maa være en Nødvendighed til Stede, for at den private Ejendomsret kan angribes; er der ingen Nødvendighed, eller er Nødvendigheden ikke konſtateret paa en ſaadan Maade, at man virkelig maa ſige, at det offentlige Vel kræver, at den almindelige Ejendomsret tilſidesættes, tror jeg ikke, det kan være forſvarligt at benytte Ektſpropriation. Det er naturligviſ klart, at hvis det ſtulde viſe ſig i Mareſes Vøb, at der for Staten fremkommer Vanſteligheder med Henſyn til Telefon- eller Telegrafanlæg af en ſaadan Natur, at de ikke paa en rimelig Maade kunne overvindes uden Ektſpropriation, ſaa vil Lovgivningsmagten ſikkert i dette ſom i alle andre Tilfælde, hvor Ektſpropriation er nødvendig, ſtride til ved ſærlig Lov at give Regeringen den nødvendige Bemyndigelse. Men der er endnu en anden Grund, ſom har været medvirkende til, at jeg ikke har kunnet ſlutte mig til Lovforſlaget paa dette Punkt, og det er den, at jeg har en beſtemt Tvivl om, at den Erſtattung, der vil blive givet ved eventuelle Ektſpropriationer til Telefonanlæg, i egentlig Forſtand vil være fyldeſtørende. Det er nemlig ikke altid nok, at man faar betalt den direkte Skade, der gøres paa den paagældende Ejendom ved, at man ſtal taale, at Ejendommen tages i Brug ved et Telefonanlæg, men der kan meget let og meget hyppig blive tilføjet en Ejendom indirekte Forringelſe og Skade

paa en ſaadan Maade, at den egentlig ikke kan være Gjenſtand for Erſtattung. Jeg ſtal blot nævne et enkelt Ekſempel. Hvis der i en ſtor Stov eller et Havekompleks ligger en 2-Stages Ejendom, ſom med ſine Tage rager op over Trætoppene, er det ſlet ikke utænkeligt, at Telefonanlægget vilde ſige: Vi ſkulle igennem her, og vi kunne ikke komme igennem paa anden Maade, end at vi maa oven over Trætoppene. Vi anſe det derfor for henſigtsmæſſigt, at der anbringes en Telefonholder paa Taget af dette Hus. Dertil have vi Ret; vi ſkulle kun betale den Skade, ſom derved gøres paa Bygningerne, med 50 eller 100 eller hvor mange Kroner det nu bliver anſat til. Selv om imidlertid denne Skade vurderes af bygningstyndige Mænd, og den ſaa erſtattes paa behørig Maade, har Ejendommen derved lidt en Skade, der ikke kan vurderes, nemlig den, at man har tvunget Ejeren til at taale, at dette Apparat ſtal ſtaa til evig Tid paa hans Hus og ſtamſcænde det, og dette er noget, man næppe kan betale paa den Maade, ſaaledes at man kan ſige, at den paagældende er bleven holdt ſtadesløs. Det er ligeledes en Gene af en Natur, man ikke ret vel kan finde ſig i uden Nødvendighed, at fremmede, at ganſte uvedkommende Perſoner ſkulle kunne komme med Loven i Haanden og kræve Afgang til ens Ejendom. Jeg ſtønner ſom ſagt ikke, at man bør gaa til den Slags Ektſpropriationslove, uden at der foreligger en abſolut fuldgylldig Nødvendighed for at gøre det, og det tror jeg, man vil have meget vanſkeligt ved at paaviſe. Jeg har imidlertid ikke fundet, at der var nogen Anledning for mig til at ſtille mig fra Udvalget og dets Flertal, fordi der ikke viſte ſig nogen Stemning i Udvalget for at gaa til den Betragtning, jeg gjorde gældende paa dette Punkt. Jeg maa erkende, at de Forandringer, ſom Udvalget har foretaget i Kap. 2 i Lovforſlaget, gaa i Retning af Smødekommehed mod det Standpunkt, jeg betragter ſom mit, og jeg har derfor kunnet ſlutte mig til diſſe Endringer. Naar jeg ikke har kunnet undlade at præciſere min Særſtilling, er det ſimpelt hen, fordi jeg ikke vil kunne ſtemme for Lovforſlagets endelige Bedtagelſe, hvis Kap. 2 faſtholdes. Jeg har ikke villet lægge Lovens Fremme Hindringer i Vejen ved til ingen Nytte at ſtille Endringsforſlag, men vil kun her hævde, at jeg ikke kan ſtemme for Lovforſlagets endelige Bedtagelſe, hvis man beholder Kap. 2 uforandret med den vidtſtrakte Ektſpropriationsret for Statens Telegraf- og Telefonanlæg, ſom derved tilſtigtes.